

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003980 16 Кж 7
Бања Лука, 21.02.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужене В.Б., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју и браниоца оптужене, адвоката Б.Р. из Д., изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003980 16 К од 31.10.2016. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужена и њен бранилац, дана 21.02.2017. године, донио је

П Р Е С У Д У

Жалба браниоца оптужене В.Б. се одбија као неоснована, а уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца у Добоју, преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003980 16 К од 31.10.2016. године, тако што се оптужена В.Б. за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашена кривом том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 10 (десет) година, у коју јој се на основу члана 44. став 1. истог закона, урачунава вријеме проведено у притвору почев од 25.01.2015. године па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003980 16 К од 31.10.2016. године, оглашена је кривом оптужена В.Б., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђена на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју јој је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом, на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужена је ослобођена дужности плаћања трошкова кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава.

Против наведене пресуде жалбу су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Добоју (у даљем тексту: тужилац) и бранилац оптужене. Тужилац пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженој изрекне већа казна. Бранилац оптужене је жалбу изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптужена, сходно члану 298. тачка б) ЗКП РС ослободити од оптужбе или да се иста огласи кривом за кривично дјело напуштање немоћног лица из члана 160. КЗ РС и за то дјело јој изрекне адекватну казну или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У писменом одговору на жалбу тужиоца, бранилац оптужене је предложио да се та жалба одбије као неоснована, док тужилац није подносио писмени одговор на жалбу браниоца оптужене.

У сједници вијећа, републички јавни тужилац је подржао жалбу окружног јавног тужиоца, те је остао код разлога и приједлога те жалбе, истовремено предлажући да се жалба браниоца оптужене одбије као неоснована. Бранилац оптужене је изложио жалбу, остајући у цијелости код разлога и приједлога истих, као и код одговора на жалбу тужиоца, а оптужена је подржала жалбу свог браниоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговор браниоца на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, на коју указује жалба браниоца оптужене, није учињена, јер изрека пресуде, насупрот тврдњи ове жалбе, није противрјечна њеним разлозима, пресуда садржи ваљане разлоге о одлучним чињеницама и сви изведени докази су оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Сасвим је друго питање што се овом жалбом оспорава валидност датих разлога, међутим, приговорима таквог карактера се у суштини оспорава правилност оцјене доказа, што представља приговор чињеничног карактера, због чега ће овај суд оцјенити основаност тих приговора у оквиру жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, на које је указала жалба браниоца оптужене, а које су по тврдњама из жалбе учињене на начин што је првостепени суд повриједио одредбе члана 3. ЗКП РС. Наиме, супротно наводима из жалби, побијана пресуда је најприје изнијела садржај, а затим дала оцјену сваког изведеног доказа оптужбе и одбране појединачно и у вези са осталим доказима, те је при том дала оцјену и противрјечних доказа. При томе, првостепени суд није имао сумње у погледу било којег доказа у корист или на штету одбране, због чега, супротно наводима из ове жалбе, није прекршен принцип „in dubio pro reo“. Осим тога, обзиром да првостепени суд у току трајања главног претреса, а имајући у виду психијатријско вјештачење др В.К., као и отпусно писмо ЈЗУ Психијатријске болнице С. за оптужену, те понашања оптужене (која је и свједочила у своју корист), није имао сумње у способност оптужене да схвати значај дјела и да управља својим поступцима у вријеме извршења дјела, нити је

имао сумње у њену способност да управља својим поступцима и схвати значај положаја у којем се налазила све до окончања главног претреса, то по оцјени овог суда, одбијањем приједлога одбране за поновно психијатријско вјештачење оптужене по вјештаку одбране, првостепени суд није починио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, како то жалба погрешно сматра.

У окриву жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалба браниоца оптужене оспорава правилност оцјене доказа и изведен закључак првостепеног суда да се у радњама оптужене стичу обиљежја кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. КЗ РС, тврдњом да не постоји узрочна веза између радњи извршења и наступале посљедице – смрт двоје новорођене дјеце. Надаље у жалби се оспорава и утврђење првостепеног суда у погледу облика виности и стања свијести оптужене, тврдњом да из спроведених доказа не произилази да је оптужена поступала са директним умишљајем да лиши живота новорођену дјецу њене кћерке, јер, како то жалба истиче, оптужена није имала ни свијест, а ни намјеру да лиши живота новорођено дијете, нити да подстрекава своју кћерку да ова лиши живота своје новорођено дијете, те с тим у вези, жалба сматра да се у радњама оптужене стичу само елементи кривичног дјела напуштање немоћног лица из члана 160. КЗ РС.

Изнесеним жалбеним приговорима се не може оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак побијане пресуде да је оптужена починила кривично дјело за које се терети. Такав закључак резултат је правилне оцјене свих спроведених доказа, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужена починила кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. КЗ РС.

Наиме, побијана пресуда је изнијела садржај исказа свих свједока, како оптужбе, тако и одбране, те је затим све те исказе правилно оцијенила. Прије свега, побијана пресуда је анализирала садржај исказа оптужене датог на главном претресу у својству свједока, као и садржај њених исказа датих у истрази, обзиром да је иста на главном претресу исказивала другачије у односу на истрагу (када је признала извршење дјела за које се терети), па је правилно оцијенила као вјеродостојним њене исказе из истраге, дајући о томе детаљно и ваљано образложење на страни 8. и 9., које у цијелости прихвата и овај суд. Затим је те њене исказе из истраге, са аспекта садржаја довела у везу са записником о увиђају, извјештајем о извршеној ексхумацији, извјештајима о прегледу и обдукцији вјештака судске медицине др Љ.Ц., као и са исказом овог вјештака дат на претресу пред првостепеним судом, вјештачењем вјештака мр. сци. Т.Д., специјалисте медицинске психологије, вјештачењем вјештака прим. др. Б.К. неуропсихијатра за оптужену и за оштећену С.Б., па се такав приступ у оцјени вјеродостојности противријечних исказа оптужене (из истраге и са главног претреса), не може оспорити аргументима изнесеним у жалби браниоца оптужене.

Неосновани су и приговори жалбе браниоца оптужене којима се оспорава правилност закључка садржаног у образложењу побијане пресуде у погледу психичког односа оптужене према дјелу. Наиме, побијана пресуда је јасно дефинисала психички однос оптужене према дјелу, правилно га одређујући као директни умишљај (јер је иста била потпуно свјесна да својим радњама може изазвати смрт двоје новорођене дјеце и да је то хтјела) и о томе дала ваљано образложење, које у цијелости прихвата и овај суд.

Према томе, по оцјени овог суда, првостепени суд је на основу спроведених доказа правилно утврдио да је оптужена у септембру мјесецу 2011. године, у породичној кући у Т.Г., град Д., у ноћним часовима, када је њена кћерка оштећена С.Б., за коју је знала да је лаке до умјерене душевне заосталости, јер је била са њом од рођења, одгајала је и пратила њен развој, родила живо дијете, истог лишила живота, те је у јуну мјесецу 2013. године, такође у породичној кући, умишљајно подстрекавала своју кћерку да ова лиши живота своје новорођено дијете, на начин што јој је наложила да новорођенче стави у врећу од сточног брашна коју је припремила, што је С. и учинила, након чега је новорођенче престало да даје знакове живота, те затим исто однијела и бацила у рупу у близини своје породичне куће, тако да су се у радњама оптужене стекла сва битна обиљежја кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. КЗ РС.

Дакле, разлоге за све одлучне чињенице, овај суд прихвата као ваљано образложене и њихова правилност се не може оспорити изнесеним приговорима из жалбе браниоца оптужене.

У жалбеном основу повреде Кривичног закона, жалба браниоца оптужене истиче да из радње оптужене описане у тачки 2. изреке побијане пресуде, произилази да је иста подстрекавала своју кћерку – оштећену С. на извршење кривичног дјела убиства дјетета при порођају из члана 151. КЗ РС, због чега, по ставу ове жалбе и оптужена може одговарати само као подстрекач у извршењу тог кривичног дјела, а не кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. КЗ РС.

Изнесени приговори су неосновани. Наиме, кривично дјело убиства дјетета при порођају може извршити само мајка као привилеговани облик кривичног дјела, под условом, да се утврди постојање стања изазваног порођајем, а сва друга лица чине основно кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС или евентуално и неки од квалификованих облика извршења овог дјела. У конкретном случају, како је умишљај оптужене био усмјерен на лишавање живота другог лица, то се и подстрекавање односи на кривично дјело убиства у односу на њу, као подстрекача, а само на извршиоца – њену кћерку, која је родила дијете, може се цијенити као кривично дјело убиства дјетета при порођају из члана 151. КЗ РС. Према томе, обзиром да је оптужена умишљајно лишила живота два лица, тако што је једно лице непосредно лишила живота, те подстрекавала своју кћерку на лишење живота другог дјетета, а не ради се о убиству на мах, убиству дјетета при порођају или убиству учињеним под особито олакшавајућим околностима, то је правилно примјењен Кривични закон и радње оптужене, онако како су описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело тешког убиства из члана 149.

став 1. тачка 5. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалбе браниоца оптужене у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о казни и то у вези са жалбеним аргументима тужиоца и браниоца оптужене, налазећи да је жалба тужиоца основана, а да жалба браниоца није основана.

Наиме, жалба тужиоца основано истиче да је казна затвора у трајању од 6 (шест) година преблаго одмјерена, те да је првостепени суд, утврђеним олакшавајућим околностима на страни оптужене (ранија неосуђиваност, да је дјело починила из страха да јој муж не сазна за трудноћу кћерке који је био строг и имао пресудан утицај у породици и да живи у заосталој средини), дао превелик значај и исте погрешно оцијенио као особито олакшавајуће околности. Осим тога, првостепени суд није у довољној мјери цијенио наступјелу посљедицу – смрт двоје тек рођене дјеце, као и степен кривице оптужене.

С тога, овај суд налази да је жалба тужиоца основано указала да казна коју првостепена пресуда изриче оптуженој, није у складу са општим правилима о одмјеравању казне, која прописује одредба члана 37. КЗ РС, јер у мјери изречене казне нису довољно цијењене све околности под којима је дјело учињено.

Из наведених разлога ваљало је жалбу браниоца оптуженог одбити као неосновану, а уважити жалбу тужиоца, те преиначити побијану пресуду на основу члана 328. став 1. ЗКП РС на начин одређен у изреци ове пресуде и оптуженој изрећи казну затвора у трајању од 10 (десет) година, јер се само мјером изречене казне на оптужену може довољно утицати да убудуће не чини оваква и слична кривична дјела и том казном као довољном и потребном, остварити сврха кажњавања прописана у члану 28. КЗ РС.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић